

Observaties bij een mislukt broedgeval van Wespendif in het Stropersbos te Stekene (O)

Tim Audenaert & Jan Dhollander

Op 18 juli 2010 werd in het Stropersbos (Stekene, O) een dood nestjong van een Wespendif *Pernis apivorus* onder de nestboom gevonden. Het nest was in twee stukken uiteengevallen. Het ene deel bevond zich op ca. 12 m hoogte in een Douglasspar *Pseudotsuga menziesii*, het andere nestdeel hing enkele takken lager op ca. 8 m hoogte.

► Dood nestjong Wespendif *Pernis apivorus*. 18 juli 2010. Stekene (O) (Foto: Tim Audenaert)

De nestbekleding bestond hoofdzakelijk uit verse groene bladeren van Amerikaanse Eik *Quercus rubra* en berk *Betula spec.* Het jong was in donsfasen en in de arm-, hand-, en staartpennen waren bloedspoulen ontwikkeld waarin de aanzet van de veren zichtbaar was (zie foto). Naast het jong lagen twee stukken wespentraat. Het kadaver was intact ondanks de hitte van voorafgaande dagen. Een mannetje en vrouwtje Wespendif vlogen laag rond in de omgeving. Gezien de frisgroene nestbekleding en de prominente aanwezigheid van de oudervogels had het onheil diezelfde dag nog plaatsgevonden. Op 20 juli was het jong volledig ontbonden en aangevreten. Op basis van de bloedspoulen werd de leeftijd van het jong op hooguit 15-16 dagen geschat (Rob Bijlsma op basis van fotomateriaal, pers. med.). Rekening houdend met een broedduur van 34 dagen (Bijlsma 1997), betekent dit een vermoedelijke eileg op 29 mei 2010.

Gezien de stevigheid van beide nestdelen en het rustige weer van de voorgaande dagen was het uitwaaien van het nest of een te gammele constructie onwaarschijnlijk. Als een nest van een Wespendif uiteenvalt gebeurt dat veelal in een latere jongenfase. Tegen het einde van de nestfase beginnen de jongen hun graafinstincten uit te oefenen, waardoor het nest aftakelt (Rob Bijlsma pers. med.). Predatie komt dan ook in beeld als de meest aannemelijke aanleiding voor de aangerichte schade aan het Wespendifnest en dan is Havik *Accipiter gentilis* de beste kanshebber. Wellicht is een jong gevallen toen de Havik er vandoor probeerde te gaan met één van de jongen. Op ca. 450 m van het Wespendifnest bevond zich een Havikhorst met drie pas uitgevlogen jongen.

Wespendifen leggen in de regel twee eieren (Bijlsma 1993). Predatie van Wespendifen door Havik is een gekend gegeven; ook adulte

Wespendifen kunnen daarbij ten prooi vallen (Bijlsma 1997). Bij onderzoek in Nederland is gebleken dat populatiegroei bij Havik op de Veluwe resulteerde in een toegenomen predatie van de nesten van Wespendifen: in 1970-'74 werd geen van de wespendifnesten gepredeerd door Haviken, maar in 1990-'99 liep dit op tot 17% en in 2000-'04 zelfs tot 33%. Dat werd niet enkel gelinkt aan de toen nog groeiende populatie Haviken, maar ook aan de sterke afname van een aantal belangrijke prooisorten (duiven *Columbidae*, lijsters *Turdidae*, kraaien *Corvidae*, konijnen en Spreeuw *Sturnus vulgaris*). Dat laatste heeft de Havik gedwongen zijn prooikeuze te verruimen (Bijlsma 2004, Kenward 2006). Uiteraard hangt dit sterk af van lokale omstandigheden en moeten we ons ervoor hoeden om deze lijn zomaar door te trekken voor Vlaanderen.

Dankwoord

Dank aan Rob Bijlsma, Wouter Faveyts, Marieke Berkvens en Bert Van der Krieken voor het aanreiken van ontbrekende puzzelstukjes en commentariëren van de oorspronkelijke tekst.

Tim Audenaert, Laarstraat 4, B- 9170 Sint-Gillis-Waas
(timaudenaert@hotmail.com)

Jan Dhollander, Bergstraat 25, B- 9170 Sint-Gillis-Waas
(jjl.dhollander@telenet.be)

Referenties

- Bijlsma R.G. 1993. *Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels*. Schuyt & Co., Haarlem
- Bijlsma R.G. 1997. *Handleiding veldonderzoek roofvogels*. KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Bijlsma R.G. 2004. Wat is het predatierisico voor Wespendifen *Pernis apivorus* in de Nederlandse bossen bij een afnemend voedselaanbod voor Haviken *Accipiter gentilis*? De Takkeling 12: 185-197
- Kenward R. 2006. *The Goshawk*. T&AD Poyser, London

Abstract-Résumé

Observations of a failed breeding attempt by Honey Buzzard in the Stropersbos at Stekene (Oost-Vlaanderen)

*The discovery of a destroyed nest and a dead nestling Honey Buzzard *Pernis apivorus* at Stekene (O) was attributed to a Goshawk *Accipiter gentilis* because of the proximity of an occupied nest of this species.*

Observations à l'occasion d'un cas de nidification échoué de Bondrée apivore dans le Stropersbos à Stekene (Flandre-Orientale)

*La découverte d'un nid défectueux et d'un oisillon de Bondrée apivore *Pernis apivorus* mort à Stekene (Fl. O.), est attribuée à l'Autor des palombes *Accipiter gentilis*, vu la présence d'un nid proche, occupé par cette espèce.*